

การพัฒนากลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง
การอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1
Development of Thai Language Teaching strategy based
on Brain Based Learning for enhance word Reading and writing
in Pratomsuksa 1 Students.

เอมฤดี สมัคราน¹

จิระพร ชะโน²

บทคัดย่อ

การพัฒนากลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อพัฒนากลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ ตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนบ้านตะโนน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 8 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 32 ชั่วโมง 2) แบบวัดการอ่าน สระละ 5 คำ ทั้งหมด 8 สระ รวมทั้งสิ้น 40 คำ 3) แบบวัดการเขียน สระละ 5 คำ ทั้งหมด 8 สระ รวมทั้งสิ้น 40 คำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. กลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบมี 7 ขั้นตอนการสอน ดังนี้ 1) ขั้นบริหารสมอง 2) ขั้นทบทวนความรู้เดิม 3) ขั้นเพิ่มเติมความรู้ใหม่ 4) ขั้นใส่ใจฝึกทักษะ 5) ขั้นมานะแลกเปลี่ยนความรู้ 6) ขั้นสนุกกับการศึกษา 7) ขั้นเฮฮาสรุปความรู้

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. กลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 90.92/85.92 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ มีความคงทนในการเรียนรู้หลังเรียนและหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์

คำสำคัญ การพัฒนากลวิธีการสอน

Abstract

The research study aimed to 1) developing of Thai Language Teaching strategy based on Brain Based Learning for enhance word Reading and writing , 2) finding efficiency of Thai Subject lesson plan Word Reading and writing follow Criteria 80 / 80 and 3) finding retention of Students after learning. The Sample of this study were 20 Students in the first semester of 2015 academic year at Bantanon School, Surin Primary Educational Service Area Office, Srinarong District , Surin Province. The tools of this study were ; 1) There were 8 lesson plans each plan uses 4 hours total 32 hours. 2) Reading and writing skill measure of 8 vowels, each vowels had 5 words total 40 words. Data were analyzed by mean, percentage, standard deviation and data were hypothesis testing by t-test.

The findings of the study were as follow :

1. Thai Language Teaching strategy based on Brain Based Learning for enhance word Reading and writing designed 7 steps ; 1) Brain Gym 2) Activate prior knowledge 3) Additional new knowledge 4) Attention preparing 5) Diligent sharing knowledge 6) Funny by education game 7) Hilarious knowledge summary.

2. Thai Language Teaching strategy based on Brain Based Learning for enhance word Reading and writing were efficient at 90.92/85.92

3. After using Thai language learning based Brain Based Learning for enhance Word Reading and writing after learning students could read and write not different from after learning 2 weeks.

Keywords : Developing strategies for teaching

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้ในการรับสาร มนุษย์ใช้ทักษะการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจภาษาจึงมีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ทุกคนจะต้องอ่านข่าวสาร เรื่องราวต่างๆ จึงจะมีความรอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์ การอ่านจึงเป็นวิธีการรับสารและแปลสารให้เป็นความหมาย เพื่อการรับรู้และความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ในปัจจุบันการอ่านนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนเรา เนื่องจากเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่ข่าวสารต่างๆ จะแพร่กระจายออกไปทั่วถึงกันนับว่าเป็นยุคข่าวสารข้อมูล เราจึงต้องอ่านข่าวสาร แสวงหาความรู้ ความเจริญทางเทคโนโลยีใหม่ๆ เหตุการณ์ต่างๆ ข่าวสารต่างๆ จะส่งผ่านสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือทางวิชาการ วิทยุ และโทรทัศน์ตลอดเวลา จึงจะทันโลกทันเหตุการณ์ (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, 2542 : 7) ดังนั้น การอ่านเป็นทักษะสำคัญสำหรับทุกคนที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านเป็นทักษะที่ทำให้ผู้อ่านแสวงหาความรู้ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจากการศึกษา การหาความบันเทิง หรือแม้กระทั่งการทำงาน การฝึกทักษะในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ รู้จักใช้วิจารณ์ญาณ พิจารณาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงเนื้อหาสาระคุณค่าต่าง ๆ จะทำให้เรามีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำความรู้ความคิดที่เพิ่มขึ้นนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนุ ทดแทนคุณ และกุลวดี ทดแทนคุณ, 2549 : 45) นอกจากนี้การอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งยังเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่นๆ ได้ดีตามไปด้วย นับว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ประสบการณ์ และความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ได้ผลยาวนาน (สายัณห์ ผาน้อย และคณะ, 2553 : 15)

การเขียนเป็นทักษะทางภาษาอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์นำมาใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร โดยที่ผู้เขียนส่งสารออกไปด้วยการใช้ลายลักษณ์อักษรที่มีความหมาย เพื่อให้ผู้รับสารอ่านแปลความหมายเกิดความเข้าใจตรงกันกับผู้ส่งสาร (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, 2542 : 8) ผู้เรียนควรหมั่นฝึกฝนการใช้ภาษาในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ เพราะการเขียนค่อนข้างยุ่งยากกว่าการสื่อสารด้วยการพูด บางครั้งต้องใช้ศิลปะและกลวิธีต่าง ๆ เพื่อจะได้ติดต่อสื่อสารกับผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนุ ทดแทนคุณ และกุลวดี ทดแทนคุณ, 2549 : 58) ทั้งนี้ การเขียนนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเขียนจึงเป็นสื่อที่ช่วยให้บุคคลสามารถถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดของตนไปสู่คนอื่นได้อย่างเข้าใจ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2549 : 107)

ตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 โรงเรียนบ้านตะโนน อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.70 ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำ และจากการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านและการเขียนของผู้วิจัยในภาคเรียนที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องตามวิธีการอ่าน โดยจะเป็นลักษณะของการท่องจำ หากคำใดที่นักเรียนไม่คุ้นเคย หรือไม่เคยอ่านมาก่อน นักเรียนจะไม่สามารถอ่านคำดังกล่าวได้ ซึ่งปัญหาการอ่านเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนอ่านไม่ได้ การเข้าใจความหมาย หรือการสื่อสารก็อาจผิดเพี้ยนไป ซึ่งถ้าหากนักเรียนสามารถอ่านได้ (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2557 : 43) แนวโน้มของการเรียนจะดีขึ้นในทุก ๆ วิชา ทั้งนี้หากนักเรียนไม่สามารถอ่านคำได้ก็จะกระทบต่อการเขียน ซึ่งเมื่อนักเรียนไม่สามารถอ่านได้ นักเรียนจะไม่สามารถเขียนได้เช่นเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร

ผลการศึกษาความสำคัญ ปัญหา และนวัตกรรม ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนประจำชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 จึงได้ดำเนินการวิจัยการพัฒนาวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน และเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนบ้านตะโนน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. แบบวัดการอ่าน
3. แบบวัดการเขียน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 32 ชั่วโมง
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ทราบสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
 - 1.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

1.3 ศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องการอ่านและการเขียนคำในมาตราแม่ ก กา ประกอบด้วยคำที่ประสมด้วยสระ อา, อี, อุ, เอ, แอ, โอ, อือ, อัว จากแบบเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม และเวลาที่ใช้สอน

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิจัย

1. กลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบมี 7 ขั้นตอนการสอน ดังนี้ 1) ขั้นบริหารสมอง 2) ขั้นทบทวนความรู้เดิม 3) ขั้นเพิ่มเติมความรู้ใหม่ 4) ขั้นใส่ใจฝึกทักษะ 5) ขั้นมานะแลกเปลี่ยนความรู้ 6) ขั้นสนุกกับเกมการศึกษา 7) ขั้นเฮฮาสรุปความรู้

2. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 90.92/85.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ มีความคงทนในการเรียนรู้หลังเรียนและหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. กลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน หลักการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง การเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่สอดคล้องกับพัฒนาทางสมอง และวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จึงได้ออกแบบกลวิธีการสอน 7 ขั้นการสอน ดังนี้ 1) ขั้นบริหารสมอง 2) ขั้นทบทวนความรู้เดิม 3) ขั้นเพิ่มเติมความรู้ใหม่ 4) ขั้นใส่ใจฝึกทักษะ 5) ขั้นมานะแลกเปลี่ยนความรู้ 6) ขั้นสนุกกับเกมการศึกษา 7) ขั้นเฮฮาสรุปความรู้

2. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.92/85.92 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนใบงาน คะแนนการอ่าน และคะแนนการเขียนท้ายแผนระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.92 และนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยการอ่านและการเขียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.92 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุญทริกา ภูมิผั้วแวน, 2553 : 98) พบว่า การเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.51/82.66 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ดอกไม้ บัวคำภู, 2554 : 161) พบว่า การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสะกดคำและการอ่านโดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 87.09/85.20 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พัฒนา ฤกษ์ชัย, 2554 : 104) พบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.23/87.94 การที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ผ่านการสร้างและหาคุณภาพ อย่างมีระบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษา ทฤษฎี หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม และเวลาที่ใช้สอน ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาวิธีการสอน เป็นขั้นการสอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นบริหารสมอง ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 3 ขั้นเพิ่มเติมความรู้ใหม่ ขั้นที่ 4 ขั้นใส่ใจฝึกทักษะ ขั้นที่ 5 ขั้นมานะแลกเปลี่ยนความรู้ ขั้นที่ 6 ขั้นสนุกกับเกมการศึกษา ขั้นที่ 7 ขั้นเฮฮาสรุปความรู้ สอดคล้องกับ (สุพล วังสินธ์, 2546 : 7) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Daman, B., 2006 : 59) ได้เสนอแนะขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า ต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างขวางและอย่างลึกในวิชาและรายวิชาที่สอน วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา และกิจกรรม วิเคราะห์ได้จากคำอธิบายรายวิชา โดยให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตร ทำสำคัญต้องหากวิธีสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรโดยใช้ทักษะกระบวนการและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่ชัดเจน มีจุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งการอ่าน และเขียน และใช้ได้อย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการที่นักเรียน โดยการอ่าน นักเรียนจะได้อ่านสิ่งที่ชอบ ได้อ่านสิ่งที่ควรจะอ่าน และกลายเป็นผู้ที่รักการอ่าน และการเขียน นักเรียนจะได้ใช้ความรู้ที่สะสมจากการฟังและการอ่านมาประกอบการเขียน ทั้งนี้ กระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานยังทำให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวแบบผ่อนคลายที่ไม่รู้สึกเหมือนถูกกดดัน แต่มีความท้าทาย ชวนให้ค้นคว้าหาคำตอบ การใช้สื่อหลาย ๆ แบบ รวมทั้งการยกปรากฏการณ์จริงมาเป็นตัวอย่าง และการเปรียบเทียบให้เห็นภาพ การเชื่อมโยงความรู้หลาย ๆ อย่าง การอธิบายปรากฏการณ์ด้วยความรู้ที่เด็กได้รับ ทำให้นักเรียนจดจ่อในสิ่งเดียวกันการให้เด็กได้ลงมือทดลอง ประดิษฐ์ หรือได้เล่าประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดความรู้จากการกระทำด้วยตนเอง (สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการ, 2550 : 2-17)

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกลวิธีการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำ มีความคงทนในการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 83.97 ของคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน หมายความว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการอ่านและการเขียนคำมีความคงทนในการเรียนรู้หลังเรียนได้ทั้งหมด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บังอร ดรชัย, 2554 : 118) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Bello, M. Doris., 2007 : 125) ได้วิจัยผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำในมาตราแม่ ก กา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนสามารถคงทนความรู้หลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ได้คิดเป็นร้อยละ 99.06 ของคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนซึ่งไม่แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีรญาณี นาปองสี, 2555 : 81) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Weimer, Carol., 2008 : 68) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย การอ่านและการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกัน การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมาธิเพื่อเตรียมความพร้อมโดยการทำสมาธิ เล่าเรื่อง ออกกำลังกาย แล้วให้นักเรียนมีโอกาสดลงมือปฏิบัติจริง รู้จักฝึกฝน ศึกษาค้นคว้าสร้างองค์ความรู้หรือผลงานโดยการร่วมคิดร่วมทำและยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถหรือทักษะ มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ผู้เรียนได้ร่วมมือกันศึกษาค้นคว้าจนได้ความรู้และผลงาน การเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการคิดสังเคราะห์ทำให้เข้าใจและจำเรื่องที่เรียนได้ การจัดกิจกรรมโดยใช้เกมส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้สูงสุดเพื่อชัยชนะของกลุ่ม และการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการสอนย้ำ ซ้ำ ทวนด้วยกิจกรรมหลากหลาย โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553 : 65)

เอกสารอ้างอิง

- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ดอกไม้ บัวคำภู. (2554). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสะกดคำและการอ่านโดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนู ทดแทนคุณ. (2556). *การเขียนสำหรับข้าราชการไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี ทดแทนคุณ. (2549). *ภาษาไทย 1*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธีรญาณี นาบองสี. (2555). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย การอ่านและการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐาน*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บังอร ดรชัย. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำในมาตราแม่ ก กา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญทริกา ภูมิผักแว่น. (2553). *ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัฒนา ฤกษ์ชัย. (2554). *การพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง การอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2557). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพ. (2551). *การเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ของสมอง*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สายัณห์ ฝาน้อย และคณะ. (2553). *การสอนภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้โดยวิธีแจกลูกสะกดคำ*. กรุงเทพฯ : ดวงกลมสมัย.
- สุพล วังสินธุ์. (2546). “การจัดทำแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ,” *การพัฒนาหลักสูตร*. 12(144) : 3-4 ; เมษายน – พฤษภาคม.
- Bello, M. Doris. (2007). “The Effect of Brain-based Learning with Teacher in Division and Fractions in Fifth Grade Students of a Private School,” *Dissertation Abstracts International*. 68(7) : unpagged ; January.
- Daman, B. (2006). *The Effect of Brain – Based Instruction to Improve on Student’s Academic Achievement in Social Instructional*. Turkey : Mugla University.
- Weimer, Carol. (2008). “Engaged Learning Through the Use of Brain-based Teaching : A Case